

«Ти цілуєш мене, Країно, ТВОЇ ГУБИ В МОЇЙ КРОВІ»: У МУЗЕЇ ЗГАДУВАЛИ ГЕРОЇВ - ТВОРЦІВ ІСТОРІЇ

Виставка «Творці історії», де представлено експонати і матеріали про учасників Майдану та АТО з Рівного та області, відкрилася у краєзнавчому музеї ще місяць тому, 30 січня. Напередодні ж Дня вшанування пам'яті Героїв Небесної сотні, на величку частину експозиції присвятили чотирьом патріотам з Рівненщини, що віддали свої життя за Україну в буреломні лютийні дні 2014 року.

Г еоргій Арутунян, Валерій Опанасюк, Олександр Храпаченко, Іван Городнюк... Усі вони, як і решта мужніх та незламних відчайдухів, що отримали потім звання Героїв Небесної сотні, загинули 20 лютого, у дні найбільших протистоянь на Майдані у Києві. Їхні фото у невеличкій залі замикають на собі експозицію у рівненському музеї, присвячену тим держави, які віддали найдорожче, що може віддати людина – своє життя... Їхні серця зупинилися 20 лютого 2014 року. Відтоді минуло три роки... Вони стали Героями України, мають почесне звання «Громадянин Рівного», мають відзнаки, медалі, які тепер належать їхнім рідним... Але, на жаль, ніхто до цього часу не покараний за їхні смерті, - наголосила під час промови Оксана Яремчук.

Відтак, усе що залишається нам сьогодні, це вшанувати Героїв хвилиною мовчання... А ще не забувати і не відсту-

рєкстракції - стали побратимами і на Майдані.

Смерть наздогнала хлопця вдома. 17 лютого його жорстоко побили беркутівці. А 18-го він потрапив під холодний душ з гранатометів, в результаті чого сильно відморозив ноги. 19 лютого із високою температурою та великою кількістю травм Іван Городнюк їде додому, але, на жаль, серце його не витримує... В ніч на 20 лютого Іван помирає на руках у своєї мами та брата.

Його знала і любила вся малеча в Бе-

прапору, продовжуючи тримати його як символ своєї незалежної держави, за яку готовий був покласти голову.

Олександр Храпаченко – знана у колі рівненських артистів і режисерів особистість. В РДГУ хлопець здобув фах режисера драматичного театру, а під час навчання проявив себе як талановитий актор і режисер. Проте захоплювався Олександр не тільки театром, а також рок-музикою та альпінізмом. У хлопця, який часто ходив у гори, були справжні надійні друзі, з якими він підкорив не одну гірську вершину. Після приїзду на Майдан Олександр вступив до 35-ї сотні «Волинська січ» і всі майданівці знали його за позивним Вандал. Загинув Олександр 20 лютого, об 11 годині 28 хвилин, коли обстріли майже припинилися. Це сталося на крайній позиції по вулиці Інститутська, куля снайпера пройшла через ключицю, прошила легені і застрягла в печінці.

подіям. І хоча загалом тут представляють патись від тих ідеалів, за які боролися в полягли ці мужні воїни і незламні борці.

Георгій Арутюнян, що був за паспортом грузином, у душі був справжнім українцем. До Рівного він переїхав на початку 80-х років, і ті, хто знав його, кажуть, не боявся ніякої роботи - працював на Рівненському водоканалі, на будівництві, їздив на заробітки за кордон. У 2009 році Георгій одружився з українкою Наталею, і у них народилася маленька Ашхен. На жаль, у 2012 році дружина Наталя помирає, і Георгій залишається один на руках із маленькою дитиною. Але як тільки почалися заворушення на Майдані, звичайно, він не міг стояти осторонь.

Його знали під псевдо Кавказ. Близькі згадують, що він був дуже активною, щирою людиною, але 20 лютого снайперська куля наздогнала його на Європейській площі. Куля вцілила в шийку і вийшла крізь праве плече. Серце чоловіка перестало битися саме в той момент, коли він підкидав шини в палаючу барикаду. Він не боявся смерті, лише одного – що його діти (мав ще дві доньки від першого шлюбу) залишаться сиротами. Його рідні дізналися про смерть Георгія з телевізійних новин. Нині маленьку Ашхен виховує її зведена сестра Анна Адамчук, донька дружини Георгія Наталії.

Іван Городнюк народився в невеличкому містечку на Рівненщині Березне. Тут його знали всі, хто цікавився культурним і політичним життям містечка, він був членом багатьох організацій, цікавився історично-військовою реконструкцією. На Майдані Іван був із перших днів, і одразу став членом 35-ї сотні «Волинська січ», сотником якої був Володимир Пастушок, який, до слова, передав чималий комплекс речей для експозиції обласного краєзнавчого музею. Вони були друзями у мирному житті, разом були членами товариства військової

І хоча загалом тут представляють велику кількість унікальних речей, що є відлунням чіхось доль, життя і смерті тих, хто боровся, і тих, хто продовжує нині відстоювати незалежність країни, особистих речей власне цієї четвірки музею майже не має. Тому таку несправедливість цими днями частково виправив батько Олександра Храпаченка, подарувавши музею деякі речі сина та картину, присвячену Олександру, що одразу були поміщені в експозицію.

Загалом на захід «Рівненщина пам'ятає» до музею завітали родичі, близькі та друзі загиблих Героїв. І хоча говорити на камеру з журналістами майже ніхто не зголосився, між собою ці родини, об'єднані спільним горем непоправної втрати, вкотре згадували ті трагічні події та світлі образи рідних, що навіки залишилися в їхніх серцях.

Три роки минуло від тих кривавих подій, коли хлопці полягли, відстоюючи вільну та незалежну українську - європейську державу. Але, на жаль, Україна і досі у війні і у вогні. Тому ця виставка продовжує розповідь про ті події, які і сьогодні відбуваються в зоні АТО, - представив експозицію директор краєзнавчого музею Олександр Булига.

Як зауважила завідувача сектором новітньої історії краєзнавчого музею Оксана Яремчук, на жаль, історія нашої держави складатиметься так, що на терновому шляху до її незалежності Україна втрачає найкращих своїх доньок та синів.

17-20 лютого стало зрозуміло, що стріляють не для того, щоб просто налякати, а для того щоб знищити. Знищити тих, хто міг сказати «ні», знищити найкращих. «Душу й тіло ми положим за нашу свободу...» - ці слова стали пророчими для тих людей, яких пізніше назвали Героями Небесної сотні. Які мріяли про світле, краще майбутнє для нашої

Друг Олександра по театральних захопленнях Ельдар Магомедов, який також завітав на зустріч, відзначив потужний режисерський талант Олександра Храпаченки, лідерські якості та акторську майстерність, яка проявлялась в усьому, що робив хлопець. Будь-які заходи він розбавляв своєю харизматичністю, будь-яку роль вмів зробити надзвичайною, додати родзинку, гармонійно поєднати трагізм і комічні ситуації і навпаки, вмів навертати на очі глядачів сміх крізь сльози.

Що робив би Олександр зараз? Багато хто вважає, що він був таким патріотом, що поїхав би зараз на передову захищати державу. Але... ми багато часу провели разом, він був розумною людиною, вмів читати між рядків, і на сьогоднішній день, я впевнений, він би бачив, ким, для чого і з якою метою все це робиться і для чого все це замислено, - поділився думками Ельдар Магомедов. - На жаль, на той час, у 2014 році він не зміг прочитати того, що відбувалося, зробити повний режисерський аналіз, побачити суть, можливо, емоції, надзвичайний патріотизм разом із націоналізмом завадили йому зробити це, але зараз, звісно, це обговорювати не варто. Бо так чи інакше Саша залишається Героєм. На жаль, фраза із останньої вистави, де грав Олександр, як і багато її сцен, стала пророчою:

Коли сльози крізь стелі ллються,
Не до кохання тут, не до любові.
Ти цілуєш мене, Країно,
твої губи в моїй крові.

На жаль, так і сталося.

Після спогадів гостей у музеї відбувся показ документального фільму французько-швейцарського виробництва «Саша Х. Крила на Майдані», де українська революція Майдану показана через історію Олександра Храпаченка.

Знайомі Валерія, що стояли з ним пліч-о-пліч на Майдані, згадують, що для нього патріотизм, держава, Україна – це були не просто слова, про що свідчило чимало показових моментів з його життя. Іноді він міг 5-6 годин простояти на морозі на барикадах, а потім, коли всі йшли спати, йшов чатувати на Грушевського. І навіть у найкритичніші моменти, коли одного разу вночі беркутівці почали тиснути протестувальників до воріт стадіону, він не кинув жовто-блакитного

Разом з Іваном ми брали активну участь у різних патріотичних заходах, у пошуках безвісти зниклих воїнів УПА, на Гурбинському монастирі, у Березнівському районі. Ним було знайдено багато безіменних могил воїнів, забутих ще у 40-50-х роках, чії рештки завдяки Івану знайшли свій спокій. І зараз, думаю, він також був би там, де і всі патріоти, - в АТО, на передовій, - ділиться спогадами Володимир.

Валерія Опанасюка згадують передовсім як добру, чесну, правдиву людину, яка завжди була готова прийти на допомогу ближньому. Йому була не байдужа доля його країни і, звичайно ж, майбутнє його дітей. Саме тому він поїхав на Майдан, де опікувався новоприбулими протестувальниками і часто чатував на барикадах. Валерій загинув 20 лютого від кулі снайпера, яка потрапила в серце, коли він також намагався допомогти своїм побратимам і відтягував пораненого з передової.

Знайомі Валерія, що стояли з ним пліч-о-пліч на Майдані, згадують, що для нього патріотизм, держава, Україна – це були не просто слова, про що свідчило чимало показових моментів з його життя. Іноді він міг 5-6 годин простояти на морозі на барикадах, а потім, коли всі йшли спати, йшов чатувати на Грушевського. І навіть у найкритичніші моменти, коли одного разу вночі беркутівці почали тиснути протестувальників до воріт стадіону, він не кинув жовто-блакитного

Ангеліна НЕПОМНЯЦА